

Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра міжнародних економічних відносин та управління проектами

Протокол № 2 від «16» жовтня 2019 р.

№33016102019

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
ТЕОРІЯ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

(Частина 2)

підготовки бакалаврів

спеціальності 292 "міжнародні економічні відносини"

освітньо-професійної програми
"міжнародні економічні відносини"

Луцьк - 2019

Програма навчальної дисципліни «Теорія міжнародних економічних відносин» підготовки бакалаврів, спеціальності 292 міжнародні економічні відносини та міжнародний бізнес, за освітньо-професійними програмами міжнародні економічні відносини та міжнародний бізнес.

Розробник: Сищук А. А., доцент кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами, к. е. н., доцент.

Рецензент: Тоцька О. Л., доцент кафедри менеджменту СНУ імені Лесі Українки, к. е. н., доцент.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами

протокол № 2 від 4.10. 2019 р.

Завідувач кафедри :

Бояр А. І.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету міжнародних відносин

протокол № 2 від 4.10 2019 р.

Голова науково-методичної комісії факультету

Романюк Н. І.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань 29 міжнародні економічні відносини. Спеціальність 292 міжнародні економічні відносини. освітньо-професійна програма "міжнародні економічні відносини". Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів: 228/7,5		Рік навчання - 2, 3-й
		Семестр - 3, 4, 5-ий
		Лекції – 20 год. – 3-й семестр, 20 год. - 4-й семестр, 24 год. – 5-й семестр
		Практичні (семінарські) – 16 год. – 3-й семестр, 14 год. - 4-й семестр, 22 год. – 5-й семестр
ІНДЗ: немає		Сам. робота – 32 год. - 3-й семестр, 33год. – 4-й семестр, 34 год. – 5-й семестр
	Консульт. - 4 год. – 3-й семестр, 4 год. - 4-й семестр, 5 год. – 5-й семестр	
	Форма контролю: 3-й семестр – залік, 4-й семестр – залік, 5-й семестр – екзамен.	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ.

Змістом навчальної дисципліни «Теорія міжнародних економічних відносин» є розкриття загальних основ та історії розвитку міжнародної економіки, дослідження сутнісних ознак та аналіз найважливіших тенденцій розвитку міжнародних економічних відносин у сферах міжнародної торгівлі, міжнародного руху капіталу, міжнародної міграції робочої сили, валютно-фінансових відносин, міжнародного трансферу технологій та міжнародної економічно інтеграції, вивчення законів, закономірностей та особливості розвитку міжнародних економічних відносин в сучасних умовах.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ.

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

володіння основними категоріями міжнародних економічних відносин, розуміння особливостей, передумов розвитку та еволюції міжнародних економічних відносин від давніх часів до сучасності;

загальні основи та етапи розвитку міжнародної економіки, зміст та особливості функціонування міжнародних економічних відносин у сферах міжнародної торгівлі, міжнародного руху капіталу, міжнародної міграції робочої сили, валютно-фінансових відносин, міжнародного трансферу технологій та міжнародної економічної інтеграції, закони та закономірності розвитку міжнародних економічних відносин в сучасних умовах,

опрацювання для практичних цілей даних міжнародної економічної статистики та статистики зовнішньоекономічної діяльності України, національних та міжнародних нормативно-правових актів у сфері МЕВ.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Робоча програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Система сучасних міжнародних економічних відносин. Теорії міжнародної торгівлі та міжнародного руху факторів виробництва.
2. Міжнародні валютно-фінансові і кредитні відносини. Міжнародна конкурентоспроможність та інтеграційні процеси у світовому господарстві.

Змістовий модуль 1. Система сучасних міжнародних економічних відносин. Теорії міжнародної торгівлі та міжнародного руху факторів виробництва.

Тема 1. Методологія дослідження і структура міжнародної економічної системи. Міжнародний поділ праці і світовий товарний ринок.

Методологічні принципи теоретичного аналізу. Методи та інструменти теоретичного аналізу МЕВ. Генетично-структурні зв'язки світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин. Суть, динаміка і структура міжнародного поділу праці.

Становлення і структура світового ринку товарів і послуг. Сучасні тенденції розвитку міжнародної торгівлі товарами та послугами.

Тема 2. Виникнення та зміст класичної теорії міжнародної торгівлі (концепції абсолютних та порівняльних переваг).

Вчення меркантилістів як передісторія класичної теорії міжнародної торгівлі. Модель „ціни – золото - потоки” Д. Х'юма. Теорія абсолютних переваг А. Сміта. Розвиток теорії міжнародної торгівлі у концепції порівняльних переваг Д. Рікардо. Виграш від участі у міжнародній торгівлі та його графічна модель.

Тема 3. Неокласична теорія міжнародної торгівлі

Неокласична теорія міжнародної торгівлі. Теорема (модель) Гекшера – Оліна. Теорема вирівнювання цін на фактори виробництва Гекшера – Оліна - Самуельсона. Парадокс Леонтьєва та його вирішення.

Вплив міжнародної торгівлі на розподіл доходів. Теореми Самуельсона – Джонса, Столпера - Самуельсона. Теорема Рибчинського

Стандартна (базова) модель міжнародної торгівлі (сукупний попит, зростаючі альтернативні витрати, ГНТ, ГНЗ). Рівновага за умов автаркії та міжнародної торгівлі. Виграш від обміну та виграш від спеціалізації (споживчий та виробничий ефекти у міжнародній торгівлі).

Тема 4. Альтернативні теорії міжнародної торгівлі.

Технологія і процес технологічного нововведення. Модель технологічного розриву (гіпотеза імітаційного лагу) М. Познера. Теорія життєвого циклу товару Р. Вернона. Теорія перехресного попиту С. Ліндера.

Теорія економії на масштабі М. Кемпа. Недосконала конкуренція та міжнародна торгівля. Теорія монополістичної конкуренції П. Кругмена. Модель внутрішньогалузевої торгівлі. Синтез теорій торгівлі.

Гравітаційна модель міжнародної торгівлі.

Тема 5. Міжнародна міграція робочої сили, її напрями та масштаби.

Суть та види міжнародної міграції робочої сили. Світовий ринок праці. Міграційний капітал. Характеристика основних міграційних систем світу (Північно-Американської, Європейської, Близькосхідної, Азійсько-Тихоокеанської, Південноамериканської та Євразійської).

Фактори та економічні ефекти міжнародної міграції робочої сили. Україна у процесах міжнародної трудової міграції.

Змістовий модуль 2. Міжнародний рух капіталу.

Конкурентоспроможність та технологічний обмін у світовому господарстві.

Тема 6. Міжнародний рух капіталу: передумови, суть і форми.

Суть та особливості міжнародного руху факторів виробництва. Теорія розташування виробництва Вебера. Модель співвідношення факторів виробництва Гекшера-Оліна. Теорія "ринкової влади" Гаймера. Теорія життєвого циклу продукту. Теорія інтерналізації та трансакційних витрат. Еклектична парадигма Дж. Даннінга. Теорія прямих інвестицій. Передумови та цілі міжнародного руху капіталу. Правило Вальраса. Інвестиційна позиція країни. Критерії та форми міжнародного руху капіталу, їх характеристика.

Тема 7. Прямі та портфельні іноземні інвестиції.

Зміст і форми прямих іноземних інвестицій. Економічні ефекти прямих іноземних інвестицій. Злиття і поглинання як форма прямого іноземного інвестування. Процеси транснаціоналізації у світовому господарстві.

Теорія портфельних інвестицій. Зміст і форми портфельних іноземних інвестицій. Особливості портфельного іноземного інвестування в сучасних умовах.

Тема 8. Міжнародний кредит.

Сутність та роль позичкового капіталу у структурі міжнародного фінансового ринку. Критерії та форми міжнародного руху позичкового капіталу. Роль банків та небанківських інститутів у міжнародних валютно-кредитних відносинах. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні організації.

Тема 9. ТНК та регулювання їх діяльності.

Суть і принципи діяльності ТНК. Організація операцій з капіталом ТНК у міжнародному фінансовому середовищі. Форми організації операцій ТНК. Організаційно-управлінська структура ТНК. Злиття і поглинання компаній у діяльності ТНК.

Зміст та структура механізму регулювання міжнародного руху капіталу. Основні тенденції розвитку механізму регулювання міжнародного руху капіталу на сучасному етапі. Національні системи стимулювання та заохочення іноземних інвесторів. Двосторонні та регіональні аспекти регулювання руху капіталу. Посилення ролі міжнародних організацій у регулюванні руху капіталу.

Тема 10. Міжнародна конкурентоспроможність національної економіки.

Суть та сучасні тенденції розвитку міжнародної конкуренції. Теоретичні основи аналізу конкурентоспроможності національного господарства. Теорія конкурентних переваг М. Портера. Система показників конкурентоспроможності. Індекси міжнародної конкурентоспроможності національної економіки.

Тема 11. Міжнародний технологічний обмін.

Поняття та роль міжнародної передачі технології у міжнародних економічних відносинах. Міжнародний ринок і форми передачі технологій. Модель технічного прогресу Дж. Хікса. Економічна оцінка міжнародної передачі технологій. Україна в системі міжнародної передачі технологій.

Змістовий модуль 3. Міжнародні валютно-фінансові і кредитні відносини. Макроекономічні процеси у відкритій економіці та їх регулювання.

Тема 12. Міжнародні валютні відносини та валютні системи в структурі міжнародного фінансового ринку.

Сутність, структура і види валютних систем. Світова валютна система та етапи її еволюції.

Зміст і структура міжнародного фінансового ринку. Типи операцій на міжнародному фінансовому ринку. Ризики валютно-фінансових та кредитних операцій, методи їх страхування. Міжнародний ринок боргових зобов'язань і проблема міжнародної заборгованості. Міжнародний ринок титулів власності і похідних фінансових інструментів.

Тема 13. Валютний курс і платіжний баланс.

Суть та теорії валютного курсу. Паритет купівельної спроможності. Вплив процентних ставок на валютний курс. Номінальний, реальний та ефективний валютний курс. Конвертованість та котирування валют. Крос-курс. Валютна політика і регулювання валютного курсу. Економічний зміст платіжного балансу та його структура. Основні методи регулювання платіжного балансу.

Тема 14. Міжнародна економічна інтеграція: передумови та ефекти розвитку.

Теорії міжнародної економічної інтеграції. Етапи економічної інтеграції та їх характеристика.

Теорія митного союзу. Цінові та економічні ефекти митного тарифу (суспільні витрати на тариф, статичні (утворення та зміна напрямків торгівлі) та динамічні ефекти). Загальні ефекти міжнародної економічної інтеграції.

Тема 15. Ринкове макроекономічне регулювання відкритої економіки.

Доходи і витрати у відкритій економіці (кейнсіанська модель). Внутрішній і зовнішній баланс у відкритій економіці. Сукупний попит і сукупна пропозиція у відкритій економіці. Адаптація відкритої економіки до екзогенних шоків (шоки реального та грошового секторів).

Тема 16. Цілеспрямоване макроекономічне регулювання відкритої економіки. Роль міжнародних економічних та фінансових організацій.

Принципи побудови механізмів макроекономічного коригування. Цілеспрямоване коригування при фіксованому валютному курсі. Цілеспрямоване коригування при плаваючому валютному курсі. Вплив цілеспрямованого коригування на ціни. Механізми багатостороннього регулювання. Регулювання міжнародної торгівлі і руху факторів виробництва. Регулювання міжнародної макроекономіки (МВФ, Паризький і Лондонський клуби, БМР).

Тема 17. Макроекономічне програмування для відкритої економіки.

Основні параметри макроекономічних програм (цілі, види, композиція). Теоретичні основи програм макроекономічного коригування (моделі базового платіжного, бюджетного балансів та балансу національного банку. Врахування зміни валютного курсу). Регулювання попиту у відкритій економіці (інструменти грошової, бюджетної та зовнішньоекономічної політики). Регулювання пропозиції у відкритій економіці.

Тема 18. Україна у сучасних міжнародних економічних відносинах.

Місце України у сучасній міжнародній економіці. Основні напрями інтеграції України у світовий економічний простір. Відносини України та ЄС в умовах дії Угоди про асоціацію. Чинники та перспективи удосконалення зовнішньоекономічної діяльності України з основними країнами-партнерами.

Структура навчальної дисципліни подана у вигляді таблиці 2.

3-й семестр

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Усього	лекції	практ (сем.)	сам. роб.	конс.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Система сучасних міжнародних економічних відносин. Теорії міжнародної торгівлі та міжнародного руху факторів виробництва.					
Тема 1. Методологія дослідження і структура міжнародної економічної системи. Міжнародний поділ праці.	12	4	2	6	-
Тема 2. Концепції абсолютних та порівняльних переваг у міжнародній торгівлі.	16	4	4	7	1
Тема 3. Неокласична теорія міжнародної торгівлі.	16	4	4	7	1
Тема 4. Альтернативні теорії міжнародної торгівлі	15	4	4	6	1
Тема 5. Міжнародна міграція робочої сили, її форми, напрями та масштаби.	13	4	2	6	1
Разом за змістовим модулем 1	72	20	16	32	4

4-й семестр

Змістовий модуль 2. Міжнародний рух капіталу. Конкуреноспроможність та технологічний обмін у світовому господарстві.					
Тема 6. Міжнародний рух капіталу: передумови, суть і форми.	11	4	2	5	-
Тема 7. Прямі та портфельні іноземні інвестиції.	10	2	2	5	1
Тема 8. Міжнародний кредит.	13	2	4	6	1
Тема 9. ТНК та регулювання їх діяльності	11	4	2	5	-
Тема 10. Міжнародна конкурентоспроможність національної економіки.	13	4	2	6	1
Тема 11. Міжнародний технологічний обмін	13	4	2	6	1
Разом за змістовим модулем 2	71	20	14	33	4

5-й семестр

Змістовий модуль 3. Міжнародні валютно-фінансові і кредитні відносини. Макроекономічні процеси у відкритій економіці та їх регулювання.					
Тема 12. Міжнародні валютні відносини та валютні системи в структурі міжнародного фінансового ринку.	13	4	4	5	-
Тема 13. Валютний курс і платіжний баланс	14	4	4	5	1
Тема 14. Міжнародна економічна інтеграція: передумови та ефекти розвитку.	14	4	4	5	1
Тема 15. Ринкове макроекономічне регулювання відкритої економіки.	10	2	2	5	1
Тема 16. Цілеспрямоване макроекономічне регулювання відкритої економіки. Роль міжнародних економічних та фінансових організацій.	14	4	4	5	1
Тема 17. Макроекономічне програмування для відкритої економіки.	10	2	2	5	1
Тема 18. Україна у сучасних міжнародних економічних відносинах.	10	4	2	4	-
Разом за змістовим модулем 3	85	24	22	34	5
Усього годин	228	64	52	99	13

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Таблиця 3

№ з/п	Тема	Кількість годин
3-й семестр		
1	Сучасні напрями впливу НТР на МПП.	4
2.	Концепції абсолютних переваг А. Сміта та порівняльних переваг Д. Рікардо (числове та графічне обґрунтування).	4
3.	Обґрунтування споживчого та виробничого ефектів у неокласичній теорії міжнародної торгівлі (виграш від обміну та виграш від спеціалізації).	5
4.	Характерні риси та особливості технологічних теорій міжнародної торгівлі.	4
5.	Аналіз особливостей сучасних форм міжнародного руху капіталу, їх характеристика.	5
6.	Вільні економічні зони та їх роль у сучасному світовому господарстві . Аналіз ролі прямих та портфельних іноземних інвестицій ТНК в економіці України: динамічний та географічний аспекти	4
7.	Аналіз проблем нелегальної трудової міграції та шляхів їх подолання. Дослідження напрямів та динаміки участі України у сучасній зовнішній трудовій міграції.	6
	Разом	32
4-й семестр		
8.	Дослідження міжнародної ролі євро як засобу розрахунків. Вивчення ризиків валютно-фінансових та кредитних операцій і методів їх страхування	6
9.	Аналіз структури та динаміки платіжного балансу України за видами операцій.	5
10.	Характеристика основних тенденцій розвитку сучасних міжнародних кредитних відносин.	6
11.	Оцінка системи показників та індексів міжнародної конкурентоспроможності національної економіки України.	6
12.	Аналіз взаємозалежності між рівнем економічного розвитку країн та ефективністю інтеграційних процесів.	6

4-й семестр*Таблиця 5*

Поточний контроль (маx = 40 балів)						Модульний контроль (маx = 60 балів)	Загальна кількість балів
Модуль 2						Модуль 5	
Змістовий модуль 2						МКР 2	100
C6	C7	C8		C9	C10	C11	
6	6	6	5	5	6	6	
						60	

5-й семестр*Таблиця 6*

Поточний контроль (маx = 40 балів)							Модульний контроль (маx = 60 балів)	Загальна кількість балів			
Модуль 3							Модуль 6				
Змістовий модуль 3							МКР 3	100			
C1		C2		C3		C4			C5	C6	C7
3	4	3	4	3	4	4			3	4	4
							60				

Критерії оцінювання

3-й і 4-й семестри. Формою контролю у 3, 4 семестрах є залік.

Критерії оцінювання: з кожної із тем змістових модулів 1, 2 які виносяться на семінарські заняття, студент може отримати певну кількість балів (табл. 4, 5). Загальна сума балів поточного контролю – 40. Після освоєння змістового модуля виконується модульна контрольна робота, яка оцінюється у 60 балів.

Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені програмою навчальної дисципліни та отримав не менше 60 балів. У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, студент може добрати бали на заліку, виконавши певний вид робіт. Загальна сума балів за курс – 100. Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання.

5-й семестр. Формою контролю є екзамен.

Критерії оцінювання: із кожної теми змістового модуля 3, які виносяться на семінарські заняття, студент може отримати певну кількість балів (табл. 6). Загальна сума балів поточного контролю – 40. Після освоєння змістового модуля 3 виконується модульна контрольна робота, що оцінюється у 60 балів. За семестр студент може набрати 60 балів.

Студенти, що отримали 75 балів і більше, мають право на автоматичне зарахування підсумкових балів і не складають іспит. Якщо результати, отриманні під час вивчення навчального курсу, не задовольняють студента, або набрана сума балів менше 75, він повинен скласти іспит. У такому випадку результати МКР анулюються.

Екзаменаційна оцінка виставляється за загальною сумою балів поточного контролю (максимум 40 балів) і модульної контрольної роботи (максимум 60 балів) або складання іспиту (від 0 до 60 балів).

7. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бураковський І. В. Міжнародна торгівля та економічний розвиток країн з перехідною економікою: теоретико-методичний аналіз взаємозв'язку / І. В. Бураковський. – К., 1998.
2. Гальчинський А. С. Теорія грошей: Навч. посіб. / А. С. Гальчинський. – К.: Основи, 1998.
3. Губський Б.В. Інвестиційні процеси у глобальному середовищі / Б. В. Губський. – К.: Наукова думка, 1998.
4. Киреев А.П. Международная экономика / А. П. Киреев. – Ч. I-II. – М., 1998.
5. Кругман П. Международная экономика: теория и политика /Кругман П., Обстфельд М. – М.: ЮНИТИ, 1998.
6. . Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: Учебник / ред. Л.Н.Красавиной. – М.: Финансы и статистика, 2000.

7. Міжнародна економіка /А. П. Румянцев, Г. Н. Климко, В.В. Рокоча та ін./ ред. А.П. Румянцева. – К.: Знання, 2003.
8. Рогач О.І. Міжнародні інвестиції /О.І. Рогач. – К.: Либідь, 2003.
9. Рогач О.І. Транснаціоналізація світового господарства та перехідні економіки: Навчальний посібник / О. І. Рогач, О. І. Шнирков. – К.: ВЦ Київський університет, 1999.
10. Рут Ф. Міжнародна торгівля та інвестиції /Ф. Рут, А. Філіпенко. – К.: Основи, 1998.
11. Світова економіка: Підручник / А.С.Філіпенко, В. С. Будкін, О. І. Рогач та ін. – К.: Либідь, 2007.
12. Сищук А. А. Теорія грошей і грошового обігу /А. А. Сищук. – Луцьк : "Вежа", 2014.
13. Філіпенко А. С. Міжнародні економічні відносини: теорія: підруч. Для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. /А. С. Філіпенко. – К.: Либідь, 2008.
14. Юхименко П. І. Історія економічних учень: Навч. посіб. / П. І. Юхименко, П. М. Леоненко. – К.: „Знання - Прес”, 2002.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

5-й семестр

1. Особливості міжнародного руху факторів виробництва. Сутність міжнародного руху капіталу.
2. Передумови та цілі міжнародного руху капіталу.
3. Правило Вальраса.
4. Критерії та форми міжнародного руху капіталу, їх характеристика.
5. Зміст і форми прямих іноземних інвестицій.
6. Причини експорту та імпорту капіталу у формі прямого іноземного інвестування.
7. Економічні ефекти прямих іноземних інвестицій.
8. Злиття і поглинання як форма прямого іноземного інвестування.
9. Динаміка, структура та географія прямих іноземних інвестицій.
10. Особливості прямого іноземного інвестування в сучасних умовах.
11. Зміст і форми портфельних іноземних інвестицій.
12. Причини експорту та імпорту капіталу у формі портфельного іноземного інвестування.
13. Динаміка, структура та географія портфельних іноземних інвестицій.
14. Особливості портфельного іноземного інвестування в сучасних умовах.
15. Суть і структура транснаціональної корпорації (ТНК).
16. Процеси транснаціоналізації у світовому господарстві.
17. „Еклектична парадигма” Дж. Даннінга.
18. Форми організації операцій ТНК.
19. Переміщення продукції в системі ТНК.

20. Передача технології і підприємницького досвіду в системі ТНК. Державна політика стосовно ТНК.
21. Сутність та види міжнародної міграції робочої сили.
22. Етапи міжнародної трудової міграції.
23. Причини міжнародної міграції робочої сили в умовах економічної глобалізації.
24. Фактори та економічні ефекти міжнародної міграції робочої сили.
25. Соціально-економічні наслідки „відпливу умів” для країн-експортерів та імпортерів робочої сили.
26. Показники міжнародної міграції робочої сили.
27. Світовий ринок праці.
28. Міграційний капітал.
29. Конкурентоспроможність робочої сили на міжнародному ринку праці.
30. Динаміка та структура міжнародної трудової міграції.
31. Основні світові „центри тяжіння” міжнародної трудової міграції.
32. Нелегальна трудова міграція.
33. Причини та етапи міжнародної міграції робочої сили з України.
34. Порівняльна оцінка міграційного капіталу України.
35. Конкурентоспроможність робочої сили України на міжнародному ринку праці. Динаміка та структура трудової міграції з України.
36. Соціально-економічні наслідки „відпливу умів” з України.
37. Проблема нелегальної трудової міграції в Україні.
38. Передумови розвитку міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.
39. Сутність, структура та види валютних систем.
40. Світова валютна система та етапи її еволюції.
41. Спеціальні права запозичення (СДР).
42. Європейський валютний союз та особливості його розвитку. Міжнародна роль євро як засобу розрахунків.
43. Суть та теорії валютного курсу.
44. Паритет купівельної спроможності.
45. Вплив процентних ставок на валютний курс.
46. Номінальний, реальний та ефективний валютний курс.
47. Конвертованість та котирування валют. Крос-курс.
48. Режими та динаміка валютного курсу.
49. Валютна політика і регулювання валютного курсу.
50. Економічний зміст платіжного балансу та його структура.
51. Основні методи регулювання платіжного балансу.
52. Сутність та роль позичкового капіталу у структурі міжнародного фінансового ринку.
53. Критерії та форми міжнародного руху позичкового капіталу.
54. Роль банків та небанківських інститутів у міжнародних валютно-кредитних відносинах.
55. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні організації.

56. Зміст і структура світового фінансового ринку.
57. Типи операцій на світовому фінансовому ринку.
58. Ризики валютно-фінансових та кредитних операцій і методи їх страхування.
59. Міжнародний ринок боргових зобов'язань і проблема міжнародної заборгованості.
60. Міжнародний ринок титулів власності і похідних фінансових інструментів.
61. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні організації.
62. Європейська валютно-фінансова система.
63. Суть та сучасні тенденції розвитку міжнародної конкуренції.
64. Теоретичні основи аналізу конкурентоспроможності національного господарства. Теорія конкурентних переваг М. Портера.
65. Система показників конкурентоспроможності. Індекси міжнародної конкурентоспроможності національної економіки.
66. Базові положення і суть міжнародної економічної інтеграції.
67. Ринкова та ринково-інституційна концепції інтеграції.
68. Структурна школа міжнародної економічної інтеграції. Дирижистська (неокейнсіанська) і функціоналістська моделі інтеграції.
69. Етапи економічної інтеграції та їх характеристика.
70. Теорія митного союзу. Цінові та економічні ефекти митного тарифу.
71. Загальні ефекти міжнародної економічної інтеграції.
72. Західноєвропейська економічна інтеграція та її еволюція. Особливості інтеграційних процесів у інших регіонах світу.
73. Економічна інтеграція на пострадянському просторі.
74. Поняття та роль міжнародної передачі технології у міжнародних економічних відносинах.
75. Теоретичні основи міжнародної передачі технологій.
76. Міжнародний ринок і форми передачі технологій.
77. Міжнародне технічне сприяння як форма передачі технологій.
78. Україна в системі міжнародної передачі технологій.